

Rome, 6 Novembre 1601.

1 Illustrissime et Reverendissime Domine. Binas uno tempore
ab Illustrissima D. Vestra litteras accepi, quibus mihi duo negotia
commendabantur, et praeterea desiderium sanctae animae vestrae aperie-
batur veniendi ad Urbem, dimittendae curae Pastoralis, et collocandi
5 in tuto salutem sempiternam. Quod ad negotia attinet, faciam omnino
quod potero, sed non multum potero, quia pendet ab aliis permultis,
qui non facile juribus suis cedunt. Cum de re pecuniaria agitur, mi-
rum est, quam multis difficultatibus negotia impediuntur. Quod vero
ad pium desiderium pertinet adipiscendi pennas columbarum et volandi
10 ad locum dulcissimae quietis: dicam Illustrissimae D. V. quod mihi
occurrit. Non existimo solidiorem quietem, et veriorem salutis secu-
ritatem in ulla re posse reperiri, quam in Dei voluntate tota animi
devotione perficienda. Illam Domini vocem praeter caeteras, semper
amavi: Pater, transfer calicem hunc a me, verumtamen non mea, sed
15 tua voluntas fiat. Empti sumus pretio magno: proinde ut servi empti-
tii simplicem obedientiam Domino nostro debemus. Dum nobis conscien-
tia nostra vere renunciaret, nos non quaesivisse, non optasse, non ele-
gisse locum altiorem, nunc etiam honorem temporalem nobis cordi non
esse, libentissime deposituros, si liceret: non video, cur in Dei
20 voluntate per imperium Vicarii sui nobis expresse proposita, acquies-
cere non debeamus. Pastorale ~~opus~~ grave est, solitudine et periculo
plenum: nec minus fortasse gravis et periculosa est dignitas cardina-
litia. Si opifici atque emptori nostro placuit nos in has angustias
et pericula vocare, qui sumus nos, qui dicamus illi: cur ita fecisti?
25 Qui nos dilexit et animam suam pro nobis posuit, dicere dignatus est
Petro, et in eo Pastoribus omnibus: Si amas me, pasce oves meas. Quis
igitur erit, qui audeat Domino respondere, nolo pascere oves tuas,
ne perdam salutem meam, nisi qui non Deum, sed se ipse amat? Verus
Dei amator cum Apostolo dicet: Malo anathema esse a Christo pro fra-

/ tribus meis, quam non subire sarcinam, quam mihi Dei amor imposuit.
 Sed neque periculum salutis ullum esse potest, ubi regnat charitas.
 Nam etsi ex ignorantia vel infirmitate humana in multis labamur, ta-
 5 tissime Domine, si ulla spes esset, ut cum Dei beneplacito et Vica-
 rii ipsius benedictione ad quietem Religionis D.V. venire, et ego re-
 dire possemus, id certè omnino eligendum esset; sed quia spes ejus-
 modi nulla affulget, propterea scripsi quod scripsi: et quod mihi
 10 ipsi frequenter dico, sanctae animae vestrae, quam propter onus pas-
 torale angi video, dicere volui. Si per negotia licuisset D.V. Romam
 venire, rem gratissimam non solum mihi, sed et Cardinali Baronio et
 alijs permultis fecisset; sed quando praesentia vestra frui nobis
 non licet, saltem orationum vestrarum solatio et suffragio non des-
 tituamur. Romae die 6 Novemb. 1601.

15 [Fuligatti, Epp. famil. XV; Jouveney, Historia S.J., P.V, l.XXV, n.
 54, pag.907; en franç. partiellement Couderc, op.cit., t.I, p.280,
 t.II, p.105=107 (traduction libre)]